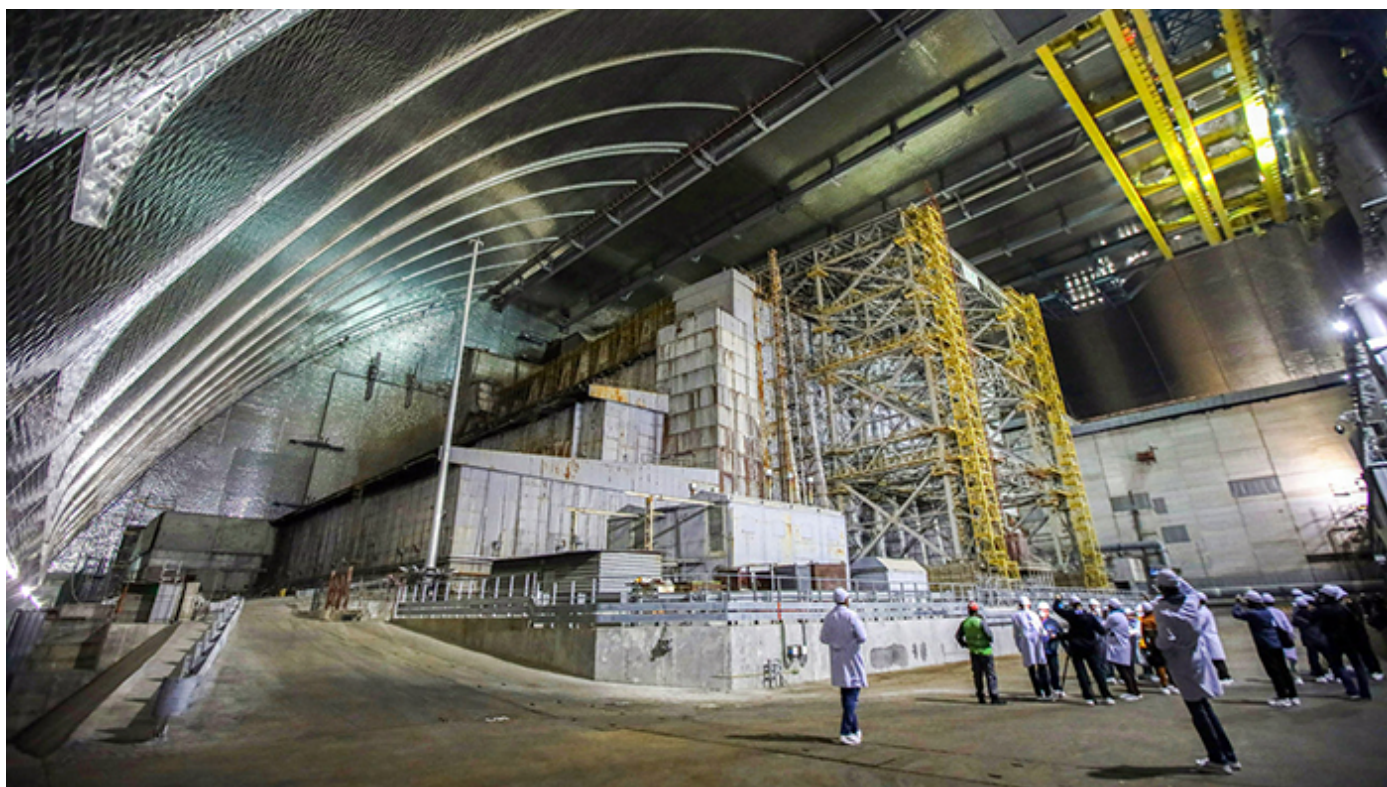

Украјина -- Научници који прате стање у напуштеној нуклеарној електрани Чернобил открили су фисионе реакције у комори којој не може да се приђе.

Они су изразили су забринутост да би могло да дође до новог инцидента, јављају светски медији.

Анатолиј Дорошенко из Института за безбедносне проблеме у нуклеарним електранама у Кијеву истакао је да је од 2016. године регистрован пораст емисије неутрона за 40 одсто у једној од комора,

Овај научник је то изјавио прошле недеље током састанка на коме је било речи да се можда размонтира стари нуклеарни реактор, јавља "Сајенс магазин", а преноси "Индепендент".

Дорошенко и његове колеге сада прате стање уранијума који је затрпан у комори 305/2, како би утврдили да ли би могли да утврде да ли ће то гориво само да се стабилизује, или да ће за то бити неопходна "опасна интервенција" како би се решила све опаснија ситуација.

Они су навели како су њихови сензори у једној неприступачној соби унутар бивше Меморијалне електране Владимир Иљич Лењин на северу данашње Украјине открили неуобичајено високе (и растуће!) концентрације емитиваних неутрона. Неутрони су последица процеса нуклеарне фисије, односно радиоактивног распада честица, па се сада сумња да негде у рушевинама и даље постоји одређена количина урана, некадашњег горива ове електране, који и даље тиња, пише Буг.

"Као жар у угашеном роштиљу", описао је ситуацију Нил Хајат, нуклеарни хемичар са универзитета у Шефилду.

Како се наводи, овај поступак могао би да укључује бушење у комору коју нико није видео последњих 35 година када је дошло до ужасне нуклеарне несреће у електрани чије последице се осећају и дан данас. Сматра се да је тај инцидент из 1985. године највећа еколошка катастрофа у историји нуклеарне енергије, а како би се санирале последице, научници су тада ту коморили преливали гадонилијум нитратом како би "упили" неутроне и спречили даље реакције.

Максим Савелијев, који такође ради у кијевском Институту, истакао је да је тешко проценити тежину ситуације пошто у недоступној комори нема сензора који бележе неутроне.

"Имамо само претпоставке", рекао је Савелијев.

"Постоје многе ствари које нису сигурне. Међутим, не можемо да искључимо могућност нове несреће", додао је он.

Овај научник је предложио да се пошаљу роботи у ту тај део електране који могу да издрже велики степен радијације као и влаге како би инсталирао сензоре за неутроне и температуру у комори. Такође, ти роботи би могли да узму узорак који би научницима дао јаснију слику шта се дешава у неприступачном делу електране.

Ново зрачење неутрона откривено је упркос томе што је у новембру 2016. године 1,5 милијарди евра вредан "саркофаг" постављен преко централе, с циљем стабилизације услова унутар ње и заустављања могућих реакција. Али, у последње четири године на местима је измерено двоструко веће зрачење него пре, па се претпоставља да је узрок томе сушење нуклеарног горива до којег сада не може да допре киша. Међутим, научници још у то нису сигурни нити знају како би тај механизам могао да функционише. У сваком случају најављује се даље помно праћење ситуације јер претњу нове нуклеарне катастрофе не мисле да игноришу.

Подсећања ради, електрана се састојала од 4 реактора типа РБМК-1000, а сваки од њих производио је један гигават електричне енергије. Према тврдњама познаваоца прилика, сва четири реактора заједно су тада производили око 10 одсто укупне потрошене електричне енергије у Украјини. Прва експлозија на четвртом реактору 26. априла 1985. године проузроковала је даље експлозије које су праћене ослобађањем велике количине радиоактивног отпада у атмосферу.

Радиоактивни облаци прекрили су готово целу Европу, а више од 100.000 особа евакуисано је из те области.

Град Припјат у коме се налази та електрана данас је напуштен и смештен је у центру забрањене зоне. Нуклеарна електрана је затворена је 15. децембра 2000. године.

(Хина, Б92, Ројтерс)